

bwn

Belangenbehartiging / Kenniscentrum
Sociale Zekerheid

**Jaarverslag
2019**

Inhoud

1. voorwoord	2
2. Algemeen	3
3.1 Werkwijze	4
3.2 Spreekuren	4
3. Juridische hulpverlening	4
3.3 Internethelpdesk	4
3.4 Voorlichting	4
3.5 Bezwaar- en beroepsprocedures	5
4.1 Lokale platforms	6
4. Communicatie	6
4.2 Website	6
4.3 Social media	6
4.4 Publicaties	7
5. Samenwerking	8
5.1 Samenwerkingen	8
5.2 Collectieve belangenbehartiging	9
6.1 Bestuur	11
6.2 Medewerkers	11
7.1 Scholing	12
7.2 Meekijken met UWV	12
7. Werken aan onszelf	12
7.3 Meekijken met de politiek	12
8. Nawoord	13
Bijlage 1: gepubliceerde artikelen	14

Voor u ligt het jaarverslag 2019 van Stichting BWN. We kijken terug op een jaar van ontwikkelingen, waarin alle gebieden van ons werkveld in beweging waren. Deze beweging is al een aantal jaar gaande, en de rust lijkt voorlopig niet te zullen wederkeren.

Om te beginnen is in Nijmegen een grootscheepse omvorming van het Wmo-stelsel ophanden. Met de inwerkingtreding van de Wmo 2015 is een reeks van wijzigingen in gang gezet, waarbij nieuwe regels werden ingevoerd en weer teruggedraaid. Nu de strekking van de nieuwe wet langzamerhand is neergedaald in de gemeentelijke regels en praktijken, bereidt Nijmegen zich voor op een nieuwe omwenteling. De gemeente wil in de komende jaren overstappen op het zogenaamde “Utrechtse Model”. Aangezien een dergelijke herordening van het Wmo-stelsel grote implicaties heeft voor onze

doelgroep, heeft BWN intensief deelgenomen aan het debat over hoe dit stelsel in Nijmegen zijn beslag moet vinden.

Op landelijk niveau is het arbeidsrecht opnieuw op de schop genomen, wat directe gevolgen heeft voor het sociale zekerheidsrecht. Ook een ander aangrenzend gebied, het pensioenrecht, wordt stevig onder handen genomen. Als een kat in het nauw, werkt het UWV hard om aan de wensen van minister Koolmees te voldoen, en maakt daarbij gekke sprongen. Het is immers nog steeds de bedoeling om het aantal uitkeringsgerechtigden fors terug te dringen. De ontwikkelingen hebben grote gevolgen voor onze doelgroep en daarmee voor ons. Zwaar weer in de sociale zekerheid betekent voor BWN dat de behoefte aan onze hulp flink toeneemt. BWN heeft dan ook een buitengewoon druk jaar achter de rug, waar we met trots en tevredenheid op terugkijken. Niet alleen hebben we weer veel Nijmegenaren kunnen helpen. We zijn ook voor hulp en advies benaderd door mensen en organisaties uit alle hoeken van het land. Het past vooralsnog niet binnen onze capaciteit om op veel van deze hulpvragen in te gaan. Wel maakt het ons bewust van het unieke karakter van onze stichting.

We zijn trots op onze stad en de gemeente Nijmegen, die onze unieke organisatie al ruim 35 jaar steunt en mede mogelijk maakt. Wat ons betreft wordt onze organisatie een wezenlijk component van het "Nijmeegs Model", waarin we onszelf zien in de rol van kritisch adviseur en onafhankelijk steunpunt. Ook wat ons werk in het sociale zekerheidsrecht betreft, hopen wij in de komende jaren tot inspiratie te zijn voor andere steden. Steden die, net als Nijmegen, een slim en stevig sociaal netwerk ambiëren.

Eric Poll
voorzitter

2019 was het jaar van vernieuwing. Op verschillende gebieden is dit thema terug te vinden. Zowel intern binnen de organisatie, als extern in de buitenwereld hebben er in 2019 verschillende vernieuwingen plaatsgevonden. 2019 was hierdoor een bewogen jaar met veel positieve, maar ook negatieve ontwikkelingen. Al met al kijken wij echter terug op een mooi 2019 en zijn wij benieuwd wat het nieuwe decennium ons zal brengen.

Binnen de organisatie zijn de vernieuwingen op verschillende punten te vinden. Zo is er gestart met het geven van workshops bij andere organisaties. Hier blijkt grote vraag naar te zijn. BWN kan in deze vraag voorzien met de expertise en laagdrempeligheid die wij als stichting te bieden hebben. Ook het contact via de nieuwe media is in 2019 een nieuw leven ingeblazen. Op deze manier wil Stichting BWN een nog grotere groep hulpbehoevenden bereiken. Verder hebben wij verschillende nieuwe collega's mogen verwelkomen, die ons team de nodige extra handen bieden.

Ook op landelijk niveau was 2019 binnen de sociale zekerheid een jaar van vernieuwing. Er bleek namelijk twijfel te zijn over de geldigheid van veel verstrekte IVA-uitkeringen. Minister Koolmees besloot daarop veel IVA-gerechtigden in 2019 opnieuw te keuren. Met alle gevolgen van dien. Mensen die dachten eindelijk rust en zekerheid te hebben, werden door een enkele brief van het UWV teruggeworpen in onzekerheid. Iets wat velen zwaar viel. Stichting BWN merkte de onzekerheid bij veel IVA-gerechtigden en heeft geprobeerd zo veel mogelijk personen te begeleiden en te ondersteunen bij deze herkeuringen.

Naast deze nieuwe ontwikkelingen heeft Stichting BWN in 2019 wederom vele hulpbehoevenden voorzien van de gebruikelijke juridische hulp. Zowel in bezwaar- als beroepszaken heeft stichting BWN haar expertise kunnen inzetten ten behoeven van haar cliënten. Velen hebben wij op deze manier kunnen begeleiden naar een uitkering of hebben we duidelijk kunnen maken waarom het UWV tot een bepaald besluit is gekomen. Dit zorgde voor rust en aanvaarding bij veel hulpzoekenden. Iets waar we komend jaar wederom naar streven.

3.1 Werkwijze

Onze taak is *primair* het behartigen van materiële belangen van onze cliënten op het gebied van sociale zekerheid. We hanteren daarbij een werkwijze die gericht is op het opbouwen van een vertrouwensrelatie met de cliënt. Ondanks dat we een laagdrempelige organisatie zijn, leert de ervaring dat het even duurt voordat mensen contact met ons durven op te nemen. Dat komt omdat er bij vragen of problemen op het gebied van de sociale zekerheid meestal sprake is van bijkomende problematiek; moeite met het accepteren van verlies van mogelijkheden, een veranderend sociaal leven, spanningen in de relatie, (dreigende) financiële malaise, een wankelend zelfbeeld. Willen wij de belangen van de cliënt optimaal behartigen, dan zal deze openheid van zaken moeten geven en zich van een kwetsbare kant moeten laten zien. Daarom zetten we van meet af aan in op het opbouwen van een vertrouwensband. We maken duidelijk dat we ondanks onze contacten met de gemeente en met het UWV 100% onafhankelijk zijn. Belangrijk is ook een persoonlijke en gelijkwaardige benadering, zodat de schaamte waar onze cliënten mee kampen kan worden overwonnen. Onze cliënten mogen best weten dat ook wij allemaal wel eens ziek zijn geweest. Het voordeel van deze manier van werken is dat we een compleet beeld krijgen van de problematiek. Dat helpt niet alleen bij het juridisch beoordelen van de situatie, maar ook bij het signaleren van (deel)problemen waarvoor we niet primair verantwoordelijk voor zijn. Indien nodig, zorgen we voor een warme overdracht naar organisaties als Humanitas, RIBW, Formulierenbrigade, Zelfregiecentrum, Bindkracht 10 of andere (zelf)hulporganisaties. Kortom, we behartigen de materiële belangen van de cliënt, maar we hebben ook nadrukkelijk aandacht voor andere aspecten van de problematiek waar hij of zij mee kampt.

3.2 Spreekuren

Grofweg zijn er vier typen werkzaamheden waarmee wij steun op maat leveren; we verzorgen (al dan niet op uitnodiging) voorlichtingen voor groepen, we beantwoorden individuele hulpvragen via telefoon en via e-mail, we houden spreekuren, en we voeren bezwaar- en beroepsprocedures namens cliënten. Spreekuurcontact, niet zelden in aanwezigheid van de partner, familielid of andere naaste, blijkt bijzonder geschikt voor het opbouwen van een vertrouwensrelatie met de cliënt. We trekken 60 minuten uit voor een spreekuur. Die tijd is vaak echt nodig, om een vertrouwensband op te bouwen en een goed beeld te krijgen van de problematiek.

3.3 Internethelpdesk

Het spreekuur is een tijdsintensieve vorm van hulp, die we door beperkte capaciteit helaas niet aan iedereen kunnen bieden. Om zoveel mogelijk mensen te kunnen helpen, zijn we daarom overstapt op een aanpak waarbij we in de eerste instantie hulpvragen op afstand beantwoorden. We vragen al onze cliënten om (mits ze daartoe de mogelijkheid hebben) hun hulpvraag zo uitgebreid mogelijk in een e-mail te zetten. Alleen als na de eerste screening blijkt dat de vraag niet op afstand kan worden afgehandeld, nodigen we de cliënt uit op spreekuur. In het verslagjaar hebben we in totaal **9.668 hulpvragen** binnengekregen, waarvan **6.901** op het gebied van de sociale zekerheid en **2.767** op het gebied van Wmo.

3.4 Voorlichting

In het Zelfregiecentrum verzorgen we jaarlijks een serie van workshops over de hoofdonderwerpen uit de sociale zekerheid. Hierin leggen wij in hoofdlijnen de systematiek uit van een bepaalde wet en nemen we aan de hand van praktijkvoorbeelden de verschillende fasen door die mensen doorlopen wanneer ze met deze wet te maken krijgen. Aan het einde van een voorlichting is er de gelegenheid om (korte) vragen te stellen over persoonlijke situatie. Niet zelden worden mensen doorverwezen naar onze helpdesk of wordt er direct een spreekuur ingepland. Voor een deel van onze doelgroep biedt een voorlichting voldoende handvatten om hun probleem zelfstandig op te pakken.

Verder worden we regelmatig uitgenodigd om soortgelijke voorlichtingen op andere locaties te verzorgen. Bijvoorbeeld door zorginstellingen of patiëntenorganisaties. Zo hebben we in het verslagjaar een voorlichting op locatie gehouden voor de MS-vereniging en voor de Leverpatiëntenvereniging. Op dit soort (vaak grootschalige) bijeenkomsten, bereiken we de groepen mensen die zich bevinden in de kwetsbare fase van aanstaande of toenemende arbeidsongeschiktheid. In die fase kan BWN veel betekenen voor een relatief grote groep mensen die anders later in het proces zouden kunnen vastlopen door een gebrek aan inzicht en voorbereiding. We hebben in het verslagjaar in totaal **9 workshops** georganiseerd.

3.5 Bezwaar- en beroepsprocedures

Een deel van onze cliënten zoekt ons op in verband met een mogelijke procedure. Met deze cliënten gaan we een intensief traject aan. Dit traject begint altijd met een spreekuur of met helpdeskcontact. Soms kunnen we de noodzaak van een procedure voorkomen door goede voorbereiding op een (her)beoordeling. In de gevallen dat er al een (ongewenste) beschikking op de mat is gevallen, zullen we in een spreekuur een gedegen inschatting maken in hoeverre een procedure juridisch zinvol kan zijn. Achten wij een procedure niet kansrijk, dan raden we deze af. In die gevallen concentreren wij ons op empowerment, bevorderen van zelfregie, mogelijkheid tot instroom in loonvormende arbeid. Wanneer we in samenspraak met de cliënt beslissen om de procedure wel door te zetten, worden we door de cliënt gemachtigd en nemen wij van begin tot eind de procedure over. Zo hebben we in het verslagjaar in totaal **68 procedures** gevoerd, waarvan **60** sociale zekerheidszaken en **8** Wmo-zaken. Het komt voor dat we na het ontvangen en bestuderen van alle processtukken alsnog adviseren om van een kansloze procedure af te zien. Maar ook in die gevallen laten we de cliënt niet los, en gaan we samen met hem of haar om tafel met de vraag: "wat kan wél?".

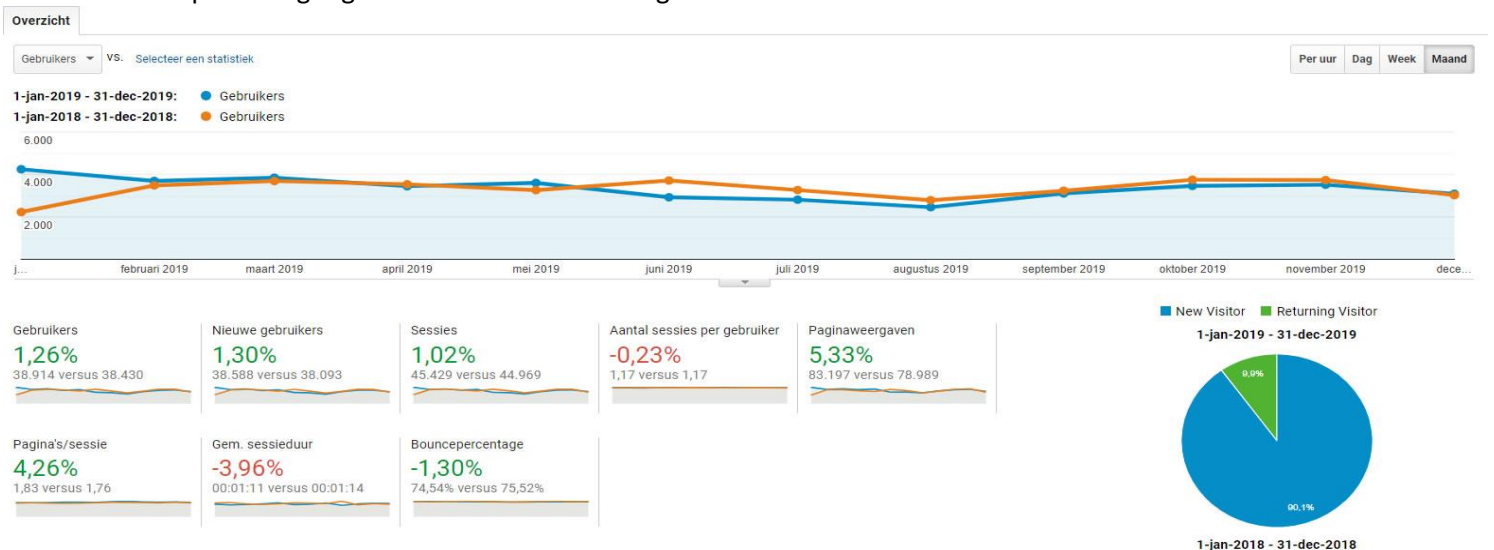
Begin 2019 besloot Stichting BWN meer tijd te steken in het vergroten van haar naamsbekendheid. Op verschillende vlakken is hier afgelopen jaar werk van gemaakt. Naast het actualiseren van onze website, is ook Facebook dit jaar meer in gebruik genomen. Verder hebben onze juristen afgelopen jaar meerdere malen artikelen gepubliceerd in tijdschriften zoals NLVisie, het tijdschrift van de Nederlandse Leverpatiënten Vereniging. Al deze initiatieven hebben zijn vruchten afgeworpen.

4.1 Lokale platforms

BWN spant zich in om een plek in te nemen op lokale platforms die de sociale kaart van de stad weergeven. We zien onszelf als een organisatie die wat betreft de professionaliteit van de (juridische) hulpverlening overeenkomt met Nijmeegse advocatenkantoren. Qua missie verschillen wij echter volledig van andere rechtshulpverleners. Daarom willen wij ons profileren op platforms die zijn bedoeld voor ideële organisaties. Zo is BWN in het verslagjaar opgenomen in de database van Wegwijzer 024, dé sociale kaart voor welzijn in Nijmegen (www.wegwijzer024.nl).

4.2 Website

Belangstellenden hebben ook dit jaar onze website goed kunnen vinden. Dit jaar hebben we 500 bezoekers meer mogen ontvangen dan in 2018. Het totaal aantal bezoeken is dit jaar gelegen bij 38.914. Deze bezoekers hebben wij door laagdrempelige en informatieve berichten via onze website op de hoogte gehouden van ontwikkelingen in de sociale zekerheid.

4.3 Social media

Facebook

In 2019 is een begin gemaakt met het intensiever gebruiken van Facebook. Facebook is een platform waarop BWN haar naamsbekendheid eenvoudig kan vergroten en waarop BWN hulpbehoevenden van informatie kan voorzien. Halverwege het jaar is door de ROC-stagiaires uitgezocht hoe het er voor stond met het Facebookaccount van Stichting BWN. Na het langdurige minimale gebruik van het account is het zaak om het account samen met haar contacten opnieuw van de grond af aan op te bouwen. Hier is in 2019 mee gestart en ook in 2020 zullen we hier actief mee bezig zijn. Dit is ook te zien aan de groei van het aantal volgers. Waar Stichting BWN in 2019 44 volgers had op Facebook, beginnen we in 2020 met 65 volgers, een stijging van 47%!

4.4 Publicaties

Dit jaar heeft onze jurist Lucia Knofličková twee maal een artikel mogen publiceren in het informatieve tijdschrift van de Nederlandse Leverpatiënten Vereniging, NLVisie. De artikelen besloegen onderwerpen over het algemene sociale zekerheidsrecht en over de in 2019 veel besproken Koolmeesbeslissingen. Hiermee heeft zij belangstellenden van deze Vereniging van informatie kunnen voorzien en heeft zij Stichting BWN verder onder de aandacht gebracht van een nieuwe doelgroep.

Stichting BWN staat natuurlijk niet op zichzelf in haar taak, namelijk de ondersteuning en belangenbehartiging van mensen die te maken hebben met de sociale zekerheid en de Wmo. Om deze taak optimaal uit te voeren, slaan we de handen ineen met andere partijen uit het regionale (sociale) netwerk. Naast directe samenwerking rondom specifieke kwesties, nemen we deel aan evenementen die in het teken staan van de meer algemene uitdagingen. Daarbij valt te denken aan

Deelname aan discussies, voorlichtingen of themadagen rondom armoede, sociale voorzieningen, en emancipatie van kwetsbare burgers.

5.1 Samenwerkingen

5.1.1 Het Zelfregiecentrum Nijmegen

BWN kent een langdurige en nauwe samenwerking met het Zelfregiecentrum Nijmegen (ZRCN). Het ZRCN is een organisatie gericht op mensen met een beperking. Deze mensen worden door het ZRCN gestimuleerd om zoveel mogelijk zelf de regie te nemen in hun leven. Dat wil zeggen het zelfstandig vorm geven van het eigen leven op levensterreinen als wonen, werken en sociale contacten. BWN en ZRCN wisselen hun specifieke kennis uit, en trekken vaak gelijk op in het maatschappelijke debat over de sociale voorzieningen. Zo hebben we in het verslagjaar hebben we gebruik gemaakt van elkaars expertise om tot een standpunt te komen ten aanzien van de ophanden zijnde hervorming van de Wmo in Nijmegen. Dankzij het feit dat BWN en ZRCN samen een pand delen, kunnen we in samenwerkingsverband gemakkelijk trainingen aanbieden, hulpvragen beantwoorden en ontmoeting faciliteren, bijvoorbeeld bij de (gratis) inlooplunch.

5.1.2 Advocatenkantoren

Stichting BWN werkt incidenteel samen met enkele gerenommeerde advocatenkantoren in omgeving Nijmegen. Hier verwijzen we cliënten naar door die wij zelf niet van dienst kunnen zijn. De kantoren verwijzen cliënten naar BWN, bijvoorbeeld omdat als betrokkene de diensten van een advocaat niet kan betalen. Dan biedt BWN uitkomst, nu wij voor een fractie van het tarief - in sommige gevallen zelfs geheel kosteloos – professionele rechtshulp bieden.

5.1.3 Stips

Nijmegen heeft 10 Stips. Dit zijn ontmoetingspunten binnen verschillende wijken van Nijmegen. Hier kunnen mensen terecht voor informatie en advies over uiteenlopende zaken, maar worden ook contacten gelegd tussen bureaus en wordt er bemiddeld als er problemen zijn binnen de wijk. De gedachte achter de Stips sluit goed aan bij de gedachte achter BWN. Beide willen we mensen helpen die problemen hebben, en beide doen we dit voornamelijk op vrijwillige basis. Als specialist op het gebied van de sociale zekerheid, kan BWN meerwaarde bieden ten opzichte van de ondersteuners die werkzaam zijn bij de Stips. Anderzijds zijn de Stips het startpunt bij uitstap, waar BWN de cliënten met bredere hulpvragen naar kan doorverwijzen. Bij de omslag naar een nieuw Wmo-systeem verwacht BWN deze vruchtbare wisselwerking ook te kunnen aangaan met de Brede Wijkteams.

5.1.4 Onderwijsinstellingen

Nu BWN voor een groot deel bestaat uit onbezoldigde krachten, is samenwerking met de Radboud Universiteit, de Hogeschool, en het ROC van enorme waarde. Momenteel zijn er twee rechtenstudenten van de Radboud Universiteit als juridisch vrijwilliger actief. Voor BWN dit een welkome hulp bij het werk aan dossiers, en voor de studenten is dit een mooie en laagdrempelige

manier om ervaring op te doen met de praktijk. Zoals ieder jaar heeft BWN ook in het verslagjaar stagiaires van het ROC aangenomen, om op het secretariaat om ervaring op te doen in juridisch administratief werk. Om te waarborgen dat deze ondersteunende plekken doorlopend zijn opgevuld, onderhoudt BWN goede contacten met de stagebureaus en de carrière coaches van de Nijmeegse opleidingsinstanties.

5.1.5 Hulporganisaties met specifieke doelgroep

BWN heeft nauwe contacten met lokale en landelijke organisaties die de belangen behartigen van een doelgroep die te maken heeft met het sociale zekerheidsrecht en de Wmo. Daarbij valt te denken aan ziekenhuizen, patiëntenverenigingen, en organisaties voor ervaringsdeskundigen. Deze samenwerkingen bestaan met name uit het organiseren van voorlichtingen en workshops, het uitwisselen van kennis, en het wederzijds naar elkaar doorverwijzen van cliënten. In het verslagjaar is BWN een meer structurele samenwerking aangegaan met de Nederlandse Leverpatiëntenvereniging en met het Inzetbureau, een jonge organisatie voor herintreders die aan de slag willen al ervaringsdeskundige professionals. Deze landelijke organisaties bedienen een grote groep mensen, bij wie een grote behoefte bestaat aan het soort hulp dat BWN in Nijmegen aanbiedt. Deze samenwerkingen hebben naast het uitwisselen van expertise ook als doel om gezamenlijke projecten te ontwikkelen. Zo hopen wij in de toekomst, met landelijke financiering en extra personeel, onze gespecialiseerde en laagdrempelige rechtshulp bereikbaar te maken voor mensen elders in het land.

5.2 Collectieve belangenbehartiging

Naast haar juridische hoofdactiviteiten, spant BWN zich via collectieve belangenbehartiging in voor een sociale stad.

5.2.2 Deelname aan JMG

Via Ton van Hout is BWN vertegenwoordigd in de Adviescommissie Jeugd, Maatschappelijke opvang en Gehandicaptenbeleid (hierna: JMG), die in het verslagjaar 8 maal plenair bijeenkwam. In deze commissie vervult Ton van Hout de functie van vicevoorzitter. De commissie heeft als aandachtsgebieden werk, inkomen en participatie. Adviezen op deze gebieden worden voorbereid door een werkgroep die is samengesteld op basis van deskundigheid en contacten in het werkveld.

De Adviescommissie JMG is een adviescommissie van burgemeester en wethouders. Ze geeft gevraagde en ongevraagde adviezen aan B&W. Hierbij is het streven dat alle burgers van Nijmegen optimaal kunnen meedoen aan de samenleving. Daarbij vertegenwoordigt de commissie vooral jeugdige en dak- en thuisloze burgers met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. De adviezen aan B&W zijn aanbevelingen over een bepaald beleidsonderwerp; meestal worden deze adviezen in briefvorm gegeven, maar een enkele keer gebeurt dit ook mondeling. Het college vraagt om advies naar aanleiding van een beleidsverandering of nieuw beleid op een van de drie hiervoor genoemde terreinen.

De adviescommissie vindt het vooral belangrijk met ambtenaren en leden van het college te praten over nieuwe beleidsvoornemens en/of belangrijke uitvoeringsmaatregelen. Op die manier kan de kennis en deskundigheid van de adviescommissie het beste tot zijn recht komen.

Afgelopen jaar heeft Adviescommissie JMG verschillende adviezen uitgebracht:

- **Gevraagd advies Koersdocument 2020 – 2023**
Het Koersdocument is opgesteld als onderlegger voor de gemeenteraad bij het richting geven aan de inhoudelijke keuzes die moeten worden gemaakt om de Stadsbegroting 2020-2023 te maken en vast te stellen. Het document is een verkenning van mogelijkheden om geld te besparen of inkomsten voor de gemeente te verhogen. Dat is nodig om tekorten op te vangen.

- **Gevraagd advies verordening en beleidsregels Wmo en Jeugd**
De adviescommissie heeft als reactie op het antwoord van het college (26 november 2018) op het advies van de adviescommissie (10 oktober 2018) een nieuw gevraagd advies gestuurd op 16 januari 2019.
Gevraagd advies Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) beleid 2020-2022
- **Gevraagd advies op inkoopkader aanbesteding WMO hulpmiddelen**
- **Ongevraagd advies medereiziger-sociaal begeleider**
- **Ongevraagd advies cliënt ervaringsonderzoek Wmo Jeugd en SW Januari 2019**

De adviezen zijn te downloaden op de website van de adviescommissie:

<https://www.jmg nijmegen.nl/>

6.1 Bestuur

Na het aantreden van Henk Kapel als secretaris in 2018, is het bestuur in 2019 volledig op elkaar ingespeeld. Ook komend jaar zal het bestuur zich inzetten ten behoeve van de stichting. Het bestuur was zowel in het verslagjaar als in het komend jaar als volgt opgebouwd:

- Voorzitter: Eric Poll
- Secretaris: Henk Kapel
- Penningmeester: Bob Teunissen

6.2 Medewerkers

Binnen BWN zijn Aad Fredriks (directeur) en Angelique van Megen (office manager) de twee sleutelfiguren. Zij vormen het fundament van BWN en zorgen voor het draaiend houden van de werkzaamheden.

Hierbij worden zij ondersteund door een groep onbetaalde medewerkers met ieder een eigen taak:

- Ton van Hout houdt zich bezig met advisering en cliëntenparticipatie
- Anny Langen en Willemien van Hoof zijn als consulente Sociale zekerheid/Wmo actief.
- Lucia Knoflíčková, Marieke Sueters, Floor Ruiterkamp en Arthur van Leemput houden zich als jurist bezig met bezwaar- en beroepsprocedures.
- Frans Cuppen is als arbeidsdeskundige betrokken bij bezwaar- en beroepsprocedures.
- Evert Spitz is als re-integratiedeskundige in het verslagjaar tot ons team toegetreden
- Tot slot hebben wij in 2019 ondersteuning mogen ontvangen van verschillende stagiaires van het ROC (opleiding Juridisch Medewerker, niveau 4). Jasmijn Reintjes, Lotte Philipsen en Esmee Leen zijn als hardwerkende en opgewekte collega's uitgegroeid tot een waardevol lid van het team.

Verder verzorgt Belasting adviesbureau Teunissen vanaf 2017 de financiële administratie en het jaarwerk. Hierbij wordt gebruik gemaakt van onze vaste contactpersoon Fedor Teunissen.

6.3 Werving

Ook voor de toekomst is het verstandig om nieuwe collega's te werven. Zo kan een leegte in personeelsbestand worden opgevuld, mocht er een medewerker vertrekken of gedurende langere tijd ziek raken. Om dit te bewerkstelligen probeert stichting BWN bekendheid te verkrijgen bij juridische professionals. Ook toekomstige juridische professionals zijn meer dan welkom bij Stichting BWN. Daarom probeert BWN op de Radboud Universiteit haar naamsbekendheid te vergroten door het ophangen van posters en neemt BWN jaarlijks deel aan bijeenkomsten op het ROC ter werving van juridische stagiairs.

7.1 Scholing

Er vindt bij BWN een vruchtbare kruisbestuiving plaats tussen de medewerkers die al enige tijd werkzaam zijn in de praktijk, en de medewerkers die nog als student verbonden zijn aan de universiteit, en zodoende op de hoogte zijn van de nieuwste ontwikkelingen in het recht en in de rechtswetenschap. De medewerkers van BWN volgen in het kader van bijscholing met regelmaat modules Sociale Zekerheid en Wmo. Ook zijn hernieuwd abonnementen afgesloten met opleidingsinstituten, waarbij BWN alle medewerkers in de gelegenheid stelt digitaal kennis op te halen c.q. bij te scholen. In de praktijk worden we vaak geconfronteerd met het feit dat de juridische vraagstukken van onze cliënten meerdere rechtsgebieden bestrijken. Daarom investeren individuele medewerkers in vergaring van specifieke en actuele kennis over aanverwante rechtsgebieden (arbeidsrecht en pensioenrecht) door cursussen te volgen op de Radboud Universiteit Nijmegen.

7.2 Meekijken met UWV

BWN houdt ook scherp in de gaten wat de ontwikkelingen zijn in de werk- en beoordelingswijzen van de uitvoeringsinstanties in het sociale domein. Op verzoek van het UWV neemt BWN deel aan informatiedagen en intercollegiale toetsingen voor arbeidsdeskundigen van het UWV. Hiermee kan het netwerk binnen het UWV in het belang van de doelgroep nog verder worden verbreed. Bovendien biedt dit overleg voor BWN de gelegenheid in spreekuurwerk verkregen signalen direct via een korte lijn terug te koppelen naar medewerkers van het UWV. Soms kan dit ertoe leiden dat een bezwaarprocedure kan worden voorkomen. Bij dit overleg is voor BWN altijd het vertrekpunt: het belang van de cliënt. Dat is de voornaamste reden om aan dergelijk overleg deel te nemen. Daarnaast is het voor BWN een waardevolle informatiebron over de processen bij de organisatie die grotendeels het gezicht van de sociale zekerheid bepaalt. Dankzij deze informatie heeft BWN een unieke positie ten opzichte van andere rechtshulpverleners in het sociale zekerheidsrecht.

7.3 Meekijken met de politiek

BWN houdt de politieke en de bestuurlijke ontwikkelingen op het gebied van de sociale zekerheid scherp in de gaten. In het verslagjaar hebben we ons verdiept in de aanstaande hervormingen in de gemeente Nijmegen op het gebied van de Wmo. Het is de bedoeling dat er een vergaande stelselwijziging gaat plaatsvinden, die is geïnspireerd op het zogenaamde 'Utrechtse Model'. Omdat de ontwikkelingen grote consequenties behelzen voor ons werkgebied, hebben wij ons hier in het verslagjaar verdiept in de wijze waarop het nieuwe model in Nijmegen vorm kan gaan krijgen. Op diverse platforms (waaronder de Gemeenteraad) hebben wij hierover onze standpunten naar voren gebracht en onze zorgen geuit, met name als het gaat om de rechtsbescherming van burgers uit onze doelgroep.

Vernieuwing, een fenomeen dat vaak vooruitgang brengt. Aan de andere kant brengt het echter ook vaak onzekerheid. Zeker bij onze cliënten hebben de vernieuwingen van het afgelopen jaar veel onzekerheid gebracht. Op verschillende manieren hebben wij deze onzekerheid weg proberen te halen. Door het geven van informatieve workshops, het publiceren van artikelen en het begeleiden van cliënten in bezwaar- en beroepsprocedures hebben wij bij veel cliënten rust weten te brengen. Ook hebben wij op deze manier tegenwicht kunnen bieden tegen de alsmaar groter wordende invloed van het UWV. Met het voeren van bezwaar- en beroepsprocedures namens onze cliënten ontstaat er een beter evenwicht binnen de sociale zekerheid. Hierdoor wordt de sociale zekerheid eerlijker en beter, iets waar wij naar streven.

Het komende jaar zijn er nog meer vernieuwingen te verwachten. Zo is de gemeente Nijmegen van plan om beschikkingsvrij te gaan werken en zal het UWV haar herbeoordelingsoperatie voortzetten. Dit doet een afbreuk aan de rechtsbescherming en de rechtszekerheid van veel belanghebbenden. Hiertegen biedt BWN graag tegenwicht. Deze hulp is hard nodig en wordt door veel cliënten met beiden handen aangegrepen.

Ook komend jaar zal dit streven blijven bestaan!

DOOR MR. LUCIA KNOFLÍKOVÁ, BELANGENBEHARTIGING SOCIALE ZEKERHEID

JURIDISCH

Wie is er bang voor het UWV?

Alle leverpatiënten die niet (meer) kunnen werken, krijgen vroeg of laat te maken met het UWV. In de sociaaljuridische praktijk van Stichting BWN zien we dat veel mensen er een negatieve ervaring aan overhouden, met name aan het gesprek met de verzekeringsarts. Nu is dat bij ons misschien een stukje beroepsdeformatie. Maar ook in de media verschijnt om de haverklap een artikel of een documentaire met horrorverhalen over het UWV. Er zijn hele websites gewijd aan klachten over deze overheidsinstantie. Hoeveel waarheid schuilt er achter die schrijnende verhalen? Waar het in onze optiek misgaat, is dat de meeste mensen niet weten wat ze te wachten staat. De kans op teleurstelling is dan groot, en de gevolgen soms permanent.

Het komt niet altijd vanzelf goed

Veel mensen knokken tot het gaatje om aan het werk te blijven. Als het niet lukt om te re-integreren, bij de eigen of bij een andere werkgever, klopt je aan de poort van het UWV-kantoor voor een WIA-beoordeling. Jongeren die verwachten dat ze door een leverziekte niet zondermeer de arbeidsmarkt op kunnen, worden rond hun 18e levensjaar in aanmerking gebracht voor de WAJONG. De meeste mensen hebben aanvankelijk geen realistisch beeld van wat een keuring bij het UWV inhoudt. Ze zijn moe gestreden en denken: "ik ga naar een dokter, die is er om me te helpen". Helaas komt het niet altijd vanzelf goed. In de eerste plaats is een verzekeringsarts weliswaar een dokter, maar hij of zij is niet je behandelaar. Een afspraak met de verzekeringsarts is heel iets anders dan langsgaan bij je huisarts, psycholoog of specialist. Het werk van een verzekeringsarts is om te beoordelen in hoeverre je aanspraken kunt maken op een bepaalde voorziening (WAJONG) of een sociale verzekering (WIA). We hebben allemaal de neiging om ons sterker voor te doen dan we zijn, zeker als we een ziekte nog niet helemaal hebben geaccepteerd. Daarom is het heel belangrijk om je op een keuring voor te bereiden.

Bereid je goed voor en begin op tijd

Als je ziek bent, heb je meestal weinig

energie over om uit te zoeken hoe het allemaal werkt in de sociale zekerheid. Bovendien is de regelgeving op dat gebied best ingewikkeld. Toch is het belangrijk om bij langdurige gezondheidsklachten te investeren in informatie en voorbereiding. Neem je klachten serieus en houd een medisch dossier bij. Denk aan een juridisch adviseur, een vakbond een patiëntenvereniging of een organisatie als BWN. Het gaat erom dat iemand die weet hoe een beoordeling bij het UWV in elkaar zit, samen met jou en eventueel ook je naasten of behandelaars, alle relevante dingen op een rij zet.

Wat is medisch en objectiveerbaar?

Bij een keuring voor de WIA of de WAJONG gaat een verzekeringsarts beoordelen of een ziekte of aandoening zorgt voor beperkingen in je arbeidsvermogen. Uitsluitend de "medisch objectieerbare" beperkingen worden meegenomen in de beoordeling. Dat betekent dat je klachten alleen meetellen voor je mate van arbeidsongeschiktheid, als deze vanuit een medisch oogpunt objectief vast te stellen zijn. Zo wordt de slopende vermoeidheid, waar de meeste leverpatiënten mee kampen, niet zonder meer geaccepteerd als een arbeidsbeperking. Vermoeidheid kun je namelijk niet meten. Je zult bij een keuring moeten aantonen dat de vermoeidheid abnormaal is, én dat deze

Mr. Lucia Knoflíková

voortkomt uit een medische diagnose. Bedenk ook dat de verzekeringsarts niet op kan schrijven wat jij niet vertelt. Leverziekten zijn heel divers en het klachtenpatroon verloopt per persoon anders. Je kan er niet van uitgaan dat een verzekeringsarts aan een half woord genoeg heeft om je beperkingen goed in te schatten. Nog los van het feit dat verzekeringsartsen onder druk worden gezet om steeds strenger te beoordelen. Je zult dus zelf de touwtjes in handen moeten nemen. Leuk is het niet, maar je kunt daarbij hulp krijgen.

Stichting BWN geeft juridisch advies aan mensen die te maken krijgen met (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid, en voert bezwaar- en beroepsprocedures in het kader van de WIA, WAJONG en WMO. Op het NLV-congres van 16 maart 2019 verzorgden de juristen Aad Frederiks en Lucia Knoflíková van BWN een tweetal korte workshops over het sociale zekerheidsrecht.

MEER INFORMATIE
www.stichtingbwn.nl

Koolmeesbeslissingen

De sociale zekerheid op losse schroeven

Afgelopen zomer ging er een schok door het land toen bekend werd dat op bevel van minister Koolmees circa 2000 mensen met een IVA-uitkering* moesten worden opgeroepen voor een herbeoordeling. Een IVA-uitkering is de arbeidsongeschiktheidsuitkering voor volledig en duurzaam arbeidsongeschikten. Het is een van twee typen WIA-uitkering**. Het andere type is WGA***. Anders dan bij een WGA-uitkering, gaat het bij IVA om een groep mensen die niet bedacht hoeft te zijn op een herbeoordeling. Van hen wordt immers geen herstel van de arbeidscapaciteit verwacht.

Sociale zekerheid? Het wordt tijd om daar een nieuwe term voor te verzinnen

Stelt u zich eens voor: u heeft het geluk een leuke baan, lieve partner, fantastische kinderen, goede vrienden en een fijn huis te hebben. Helaas heeft u ook de pech met een leverziekte te worden geconfronteerd. Gelukkig biedt uw arbeidsverleden u een toegangkaartje tot de sociale zekerheid. Als u samen met het UWV tot de conclusie bent gekomen dat regulier werk er niet meer inzit, betekent sociale zekerheid voor u dat u kunt houden wat u heeft opgebouwd; het huis waar u woont, het studiebudget voor uw kinderen, de uitjes met uw partner en uw vrienden. De sociale zekerheid is een veilig domein. Als het medisch traject eenmaal in rustig vaarwater komt, kunt u van daaruit doorbouwen aan een waardevol leven. Mogelijk buiten het reguliere arbeidsproces. Maar dat is niet meer dan reëel, aan uw ziekte heeft u immers al een deeltijd baan. Zo blijft het leven in evenwicht. Niet dus.

Wij zien dat de opdracht van Koolmees zorgt voor een stroom van UWV-beslissingen, waarbij langdurig en volledig arbeidsongeschikten plotseling uit de WIA

worden gezet. Aangezien de WW-rechten bij veel van deze mensen zijn opgesoupeerd (WW-component van de WIA), dreigen deze mensen vanuit het vermeend veilige domein rechtstreeks in de bijstand te vallen. Voor mensen met enig spaargeld, een eigen huis, of een werkende partner, betekent de bijstand dat ze ineens zonder enig inkomen zitten. Zo toont onze minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zich wel een heel strenge bewaker van de WIA.

Wat vinden wij hier problematisch aan

Op kantoor spreken we dan ook met enige verbittering van 'Koolmeesbeslissingen'. Het gaat om mensen naar wie het UWV vele jaren niet heeft omgekeken en van

wie de minister heeft besloten dat ze alsnog uitgebreid beoordeeld moeten worden. Wie geen herbeoordeling verwacht zal eerder geneigd zijn om de medische papierwinkel te laten voor wat het is, zijn of haar inspanningen te richten op zinnol vrijwilligerswerk... Kortom, een chronisch zieke die zich zeker waant van een inkomen, zal alle energie die hem of haar rest zo waardevol mogelijk besteden. Geld proberen te verdienen of een medisch dossier bijhouden hoort daar vermoedelijk niet bij. Betekent dat wie zich zeker waant van een inkomen, minder beslagen ten ijs komt als het UWV ineens tóch besluit diegene op te roepen.

Sociale zekerheid? Het wordt tijd om daar een nieuwe term voor te verzinnen.

Lucia Knoflíčková is als jurist verbonden aan Stichting BWN (www.stichtingbwn.nl). Stichting BWN geeft juridisch advies aan mensen die te maken krijgen met (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid, en voert bezwaar- en beroepsprocedures inzake WIA, WAJONG en WMO.

*IVA: Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten

**WIA: Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen

***WGA: Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten

Bijlage 2

Onze geschiedenis

BWN bestond al ruim 20 jaar als een zelfstandige stichting toen door het intrekken van een belangrijk deel van de gemeentelijke subsidie door het toenmalige bestuur besloten werd de stichting BWN in 2003 op te heffen.

Om de dienstverlening voor de doelgroep veilig te stellen, werd aansluiting gezocht en gekregen bij stichting Arcon uit Overijssel. De organisatie is toen verder gegaan onder de vleugels van stichting Arcon. Toen deze partij zich eind 2006 terugtrok, werd mede dankzij de inbreng van de WIG (Werkgroep Integratie Gehandicapten/Nijmegen) het voortbestaan van BWN veilig gesteld. Met WIG had BWN al door de jaren heen een nauwe samenwerking, voornamelijk waar het hulpvragen inzake de WMO (v/h WvG) betreft en om pragmatische redenen is BWN toen als project bij stichting WIG ondergebracht.

Na 2 jaren als projectonderdeel van de WIG te hebben gefunctioneerd is gekeken of we die vorm wilden handhaven. Uiteindelijk besloot het Bestuur van de WIG en de medewerkers de nauwe samenwerking voort te zetten, maar beide organisaties financieel te ontvlechten.

Per 1 januari 2009 werd BWN weer een zelfstandige stichting met een eigen bestuur.

Veel werk werd verzet om de “nieuwe” Stichting (voluit Stichting Belangenbehartiging Sociale Zekerheid BWN) tijdig en wel voor 01-01-2009 “in de lucht” te krijgen.

Een nieuw bestuur werd geformeerd, directeur werd benoemd en arbeidscontracten van medewerkers bij WIG werden door de nieuwe Stichting “overgenomen”.

Omdat BWN voor veel mensen een belangrijke brugfunctie vervult, werd als logo/motto in de nieuwe huisstijl de omschrijving “BWN helpt mensen over de brug” gelanceerd.

Ook werd een nieuwe goed leesbare website ontworpen (www.stichtingbwn.nl) Tevens werd in het kader van de financiële ontvlechting van BWN in goed overleg met de betrokken wethouders en respectievelijke ambtenaren per datum oprichting een rechtstreekse financiering (subsidie) voor BWN door de gemeente Nijmegen gerealiseerd. Deze financiering bestaat uit een basissubsidie en een prestatieovereenkomst.

In 2013 ontving BWN de Burgemeester Dales Prijs.

Bijlage 3

Ons profiel

Uniek netwerk

BWN beschikt over een uniek netwerk aan contacten met arbeidsdeskundigen en verzekeringsartsen van UWV Nijmegen. Normaal kom je als klant binnen via het Klant Contact Centrum van UWV, waar zaken nogal eens verzanden, om het mild uit te drukken. De sociaal raadslieden van BWN, waarvan velen jarenlang bij of met UWV hebben gewerkt, kunnen via hun persoonlijke netwerk insteken.

Schakel in het sociale vangnet

De cliënten van BWN hebben in de regel multipiele problemen. Naast de hulpvraag op het gebied van uitkering, werk of Wmo signaleren we andere problemen, zoals het ontbreken van een administratie, ontbreken van adequate (GGZ-)zorg, schuldproblematiek, conflict in werk- of privésfeer. De problemen die buiten de werksfeer liggen van BWN worden niet genegeerd. Cliënten worden in die gevallen begeleid naar de juiste hulporganisaties, waar BWN contact mee heeft omdat deze organisaties ook regelmatig naar BWN doorverwijzen. Daarbij kan worden gedacht aan Bureaus Sociaal Raadslieden, Juridisch Loket, Bindkracht10, Iriszorg, GGZ en GGNet, MEE Gelderse Poort, NIM en verschillende re-integratiebedrijven. BWN maakt dus deel uit van een netwerk dat vele malen ruimer is dan het juridische werkveld. Vandaar ook dat we ons afficheren als Expertisecentrum.

Zelfregie als ideaal

Volgens de definitie van Movisie is zelfregie het vermogen om zelfstandig te beslissen hoe je leven op het gebied van bijvoorbeeld wonen, werken en sociale contacten, eruit moet zien. Bij zelfregie gaat het om de krachten, talenten en drijfveren van mensen, niet om hun problemen en beperkingen. Het vergroten van zelfregie leidt tot toename van zelfredzaamheid en participatie.

BWN heeft zelfregie sinds haar bestaan altijd al naar cliënten uitgedragen onder het motto “kijk naar wat iemand kan en maak daar gebruik van”. Wij stellen werk boven inkomen, omdat in onze visie van werk een sterk emanciperende functie uit gaat. Voor de groeiende groep mensen die geen reële kans maakt op het behoud van hun uitkering, zetten we ons dan ook van harte in om ze toe te leiden richting (mogelijk) betaald werk. Voor de mensen die (nog) niet betaald kunnen werken hanteren wij geen andere maatstaven. Iedereen kan een waardevolle bijdrage leveren. Waarde valt immers niet te reduceren tot betaald werk.